

Lisämääräraha Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ja seututerveyskeskuksen alijäämien kattamiseen

Perltk 04.10.2022 § 65
2/02.02.2022

Valmistelija

Valmistelija(t): perusturvajohtaja Tuula Kotimäki puh. 0400 393 009

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain 616/2021 (jatkossa voimaantulolain) 4 luku sisältää säännökset uudistuksen omaisuusjärjestelyistä.

Voimaantulolain 33 §:n mukaan 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien ja HUS-sairaanhoitopiirin jäsenkuntien on katettava kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä kuntalain (410/2015) säännösten mukaisesti ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymään.

Toivakan kunta on Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkuntana varautunut tiedossa olleeseen alijäämän kattamiseen tekemällä perusturvan toimialan talousarvioon 300 000 pakollisen varauksen alijäämän kattamista varten.

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri on 31.8.2022 antanut jäsenkunnilleen tiedoksi sairaanhoitopiirin vuoden 2022 tilinpäätösennusteen. Sairaanhoitopiirin talousarvio 2022 laadittiin siten, ettei uutta alijäämää kerry, mutta tiedoksiannon mukaan tämän hetkinen ennuste vuonna 2022 syntyvistä alijäämistä on 38,2 miljoonaa euroa. Ennuste on noussut merkittävästi alkukesän 2022 ennusteesta, jolloin kunnilla oli tieto noin 8,6 miljoonan euron alijäämäennusteesta. Vuonna 2022 kertyvän alijäämän lisäksi kuntien tulee kattaa vuoden 2021 loppuun mennessä kertynyttä kumulatiivista alijäämää noin 17 miljoonaa euroa. Yhteensä kuntien tulee tämän hetken ennusteen mukaan kattaa alijäämiä vuoden 2022 loppuun mennessä noin 55,2 miljoonaa euroa. Ennen vuotta 2022 kertyneitä alijäämiä, joita yhteensä on kumulatiivisesti 41 miljoonaa euroa, aiotaan osittain kattaa alentamalla peruspääomaa 24 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 alijäämien kertymiseen sairaanhoitopiiri on antanut useampia selityksiä. ERP D365 investoinnin alaskirjauksen vaikutus on -6,6 milj. euroa ja muun toiminnan vaikutus -31,6 milj. euroa. Palvelualueittain suurimmat muutokset toimintakate-ennusteessa ovat konservatiivisella palvelualueella, -16,8 milj. euroa ja operatiivisella palvelualueella, -8,8 milj. euroa. Syynä ovat muun muassa lääkäri työvoiman ja hoitajien saatavuus-ongelmat. Lisäksi koronan aiheuttamat sairauspoissaolot ovat kasvattaneet henkilöstömenoja. Erikoissairaanhoidon kysyntä on kasvanut viime vuodesta ennakoitua enemmän, ja hintojen nousun takia energia-kustannukset ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannukset ovat ylittämässä talousarvion usealla miljoonalla eurolla.

Toivakan kunnan osuus ennen vuotta 2022 kertyneiden alijäämien kattamisesta on 176.978 euroa ja vuoden 2022 ennustetusta kertyvästä alijäämästä noin 399.297 euroa, yhteensä noin 576.274 euroa. Katettavien alijäämien todellinen taso selkiytyy kuitenkin vasta myöhemmin vuoden 2022 kuluessa, viimeistään tilinpäätös-valmistelujen yhteydessä. Sairaanhoitopiiri on ilmoittanut laskuttavansa alijäämäkertymistä 176.978 euroa vuoden 2022 loppuun mennessä ja loput 399.297 euroa vuoden 2022

tilinpäätöksen käsittelyyn mennessä, jolloin ne kirjautuvat vuoden 2022 menoksi.

Sairaanhoitopiiri esittää kertyvien alijäämien kattamiseksi ja 0-tulokseen pääsemiseksi kuntalaskutuksen lisäyksiä palvelujen käytön suhteessa. Sairaanhoitopiirin lopulliseen tulokseen vaikuttaa vielä useampi iso koko naisuus, jotka voivat pahimmassa tapauksessa lisätä kertyvää alijäämää edelleen.

Kertynyt alijäämä vaikuttaa kielteisesti kuntien talousasemaan ja alijäämästä on viestitty puutteellisesti, mitä ei voida sallia. Omistaja tulee pitää tietoisena tämän kokoluokan taloudellisista muutoksista säännöllisesti.

Kunnat edellyttävät omistajaohjauksessaan, että sairaanhoitopiirissä tehdään kaikki konkreettiset talouden sopeuttamistoimet niin, että tilanne saadaan haltuun. Taloussuunnittelun pitää olla realistista ja avointa. Sairaanhoitopiiriltä odotetaan tiukkaa talouden pitoa ja kaikkien keinojen käyttämistä alijäämän kattamiseksi tai lisäalijäämien kertymien estämiseksi.

Seututerveyskeskuksen talousjohdon 27.9.2022 tiedotuksen mukaan tämän hetkinen ennuste vuoden 2022 tasauslaskutukseen sopijakunnilta olisi yhteensä 3,851 miljoonaa euroa, josta koronan hoitopalvelut 2,129 miljoonaa euroa ja muu poikkeama 1,722 miljoonaa euroa. Seututerveyskeskuksen menoennusteessa suurimpina muutostekijöinä näkyvät henkilöstömenot (4,4 % edellisvuodesta) sekä muiden palveluiden ostot (6,9% edellisvuodesta). Tällä hetkellä arvioitu ylitys Toivkan kunnan osalta on 104 060 euroa.

Esittelijä	Perusturvajohtaja Tuula Kotimäki
Päätösehdotus	Perusturvalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se myöntää 425 000 euron lisämäärärahan perusturvan toimialalle terveydenhuollon kustannuspaikalle. Perusteena lisämäärärahalle on voimaanpanolain 33 §.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.